

VERSLISTA

verslista@googlegroups.com

ASSZOCIÁCIÓK ÁSVÁNYOKRA 02.

A Verslista kiadványa PDF-ben – 2017

HEGYIKRISTÁLY

Czégény Nagy Erzsébet: Tenyereden

Ha tenyereden tartanál,
hegyikristály lennék.
Belém látnál.

Féltő ragyogásom
rád vetítném.
Behálóznál.

Megrepedt életútjaim
átéreznéd.
Nem taposnál.

Diana Soto: Szennyeződés

Ion katonák lépkednek harci,
Elektronos rendben,
Építik üvegszerű börtönöm,
Térrácsaiba kell vesznem.
Kopogok kristályain és reménnyel
Nézem az amorf falat,
De tovább menetelnek katonái,
Testem fogoly maradt.
Múlt századok derekán
Fogantam, születtem,
Lehulló korok rohannak
Szüntelen felettem.
Kezem nyújtom, de ion katonái
Már messzire járnak,
Töretlenül válok részévé a
Leglassúbb halálnak.

Petres Katalin: Hegyikristály

Kristályfehérség,
Remény örök őrzője:
Hegy Igaz Gyöngye.

Varga Katalin: Áttetsző ragyogás

Belőle készült királyi jogar gömbje.
Gyémántragyogású csoda, felhevítve.
Szivárványt látsz, nézd csak, repedéseiben.
Régen viszontláttad nők ékszereiben.
Fények játéka ez, a lány kvarc csillogása.
Áttetsző ragyogás, tán ásványok álma.

Holécziné Tóth Zsuzsa: Az aranyműves lánya

Sophie egy amszterdami aranyműves: Holberg úr lánya volt. A kislány bátyjával együtt folyamatosan ott somfordált apja műhelyében, csintalankodott a segítők között, akik persze ugratták is naphosszat. Igyekezett ellesni az ékszerészek munkáját, mert őt jobban érdekelték a drágakövek és igazgyöngyök, mint a bátyját, Hansot. Már gyerekként meglepte a szüleit azzal, milyen hihetetlen fantáziával látott bele mindenfélét a felhőkbe, a konyhában az anyja ujjai alatt formálódó kalácsba, a műhelyben az apja asztalán heverő nem mindig szabályos formájú igazgyöngyökbe. A bátyját a hajlamai inkább a botanika felé vitték, ha tehette, egész nap a szabadban bóklászott, odahaza pedig finom művű rajzokat készített az összegyűjtött növényekről. Olvasmányai elsősorban az útleírások és nagyapja világtaszai voltak. Sophie mindenütt a fiú nyomában járt, ugyanúgy tőle tanult meg olvasni és térképen kiigazodni, mint fára mászni, nyársat faragni, parittyával célba löni, mint veredni is.

A két gyerek elválaszthatatlan volt, így a kislány akkor is követte, amikor eljött az ideje, hogy a fiú elkezdje megtanulni apja mesterségét. Bár a 18. században az egyáltalán nem volt elfogadott tény, hogy egy nő a háztartás ellátása és a gyereknevelés mellett dolgozik, apja nem tiltotta, hogy a lánya mindent ugyanúgy csináljon, mint a bátyja. A kislányt elsősorban azok a gyöngyök, kövek nyugtázták le, melyeket a segédek mint selejtet tettek félre: ezek Sophie fantáziájában életre keltek, állatokat, emberfigurákat képzelt bele, és kérlelte az apját, engedje meg, hogy ezüstbe foglalva megformálhassa belőlük a féllábú cipészt, az udvari bolondot, vagy a kövér szakácsot.

Imádta a hegyikristályokat is - melyeket azidőtájt ékszerként szívesen viseltek - és egyszer ebből kis híján tragédia lett. Apja egyik nap arra tért haza a városból, hogy a kislány tátott szájjal áll a műhely közepén az inasok gyűrűjében, és kinyújtott nyelvén egy darab tűhegyes, fényesre csiszolt hegyikristályt egyensúlyoz.

- Úgyse mered, úgyse mered! - kántálták a fiúk, és a mester pontosan abban a pillanatban lépte át a küszöböt, amikor a meglepett kislány becsukta a száját, és az inasgyerekek ujjongása közepette lenyelte a hegyes követ.

Három napig az egész ház visszafojtott lélegzettel leste, a gyerek testében megtett kalandos útja után előkerül-e a kristály, és a hírt, hogy sértetlenül megérkezett az éjjeliedénybe, általános megkönnyebbülés fogadta. Holberg úr akkor nagyon megharagudott a lányára, nem a drágakő miatt, hanem amiért hagyta, hogy mások ostobaságba rángassák bele, amellyel veszélybe sodorta magát. Kitiltotta a műhelyből - de Sophie hamarosan visszakönyörögte magát, mert annyira vonzották a kövek és kristályok, hogy szinte belebetegedett a távoltartásba.

Idővel apja számára világossá vált, hogy a kislány a bátyjánál sokkal tehetségesebb aranyműves lenne, precíz, türelmes, a keze ügyes, az ízlése művészi, képzelete pedig rendkívül színes. És aranyműves lett belőle: hamarosan olyan csodálatos kristály- és igazgyöngy kompozíciók kerültek ki a keze közül, amelyek egy része máig látható a drezdai kincstárban.

Sophie bátyja tengerész lett, és egy viharos éjszakán elnyelte őt a tenger. A sors elvette Holberg úr fiát, és az idős mester egyetlen re-

ménye a műhely fennmaradására az volt, hogy Sophie számára talál olyan férjet, aki mellett a lány továbbviheti a Holberg nevet - mivel az, hogy nő léteire egyedül vezesse a műhelyt, azidőtájt elképzelhetetlen volt. Apja kívánsága végül is teljesült: korábbi riválisa, Nikolaus mester nőül vette a lányt, és elfogadta, hogy a műhelyben az asszony irányítson, ő maga pedig folyton üzleti úton járt, hogy megszerezze felesége számára a legszebb ékköveket és hegyikristályokat megmunkálásra.

Kutasi Horváth Katalin: Hegyen formálódtál

Törékenynek tűnsz,
Erős vagy mégis.
Sokat kibírtál,
Drágakövemmé
Hegyekben edződött kristály!

Nap érlelgette,
Szellő formálta,
Vihar csiszolta,
Hó dédelgette
Hatszögű oszlopos tested.

Hegyessé váltál,
Szívembe fúródsz.
Jég fagyasztotta,
S kiolvadt lelked,
Meksütögette a Hold is...

Színtelen orcád.
Élesebb vádad,
Átlátszóbb terved,
Tisztább látásod,
Gyémánt helyett is csillogsz.

Jogaram éke!
Belém vésődtél,
S nem beléd véstek,
Szavaid késtek,
S nem repedt meg az átkod.

Dobrosi Andrea: Ahogy a hegyikristály

Csak tisztán,
ahogy a hegyikristály,
szivárvány-kvarccal;

a hit
ékszereként
ragyogtasd a reményt;

s ha félnél,
mellényedre tűzd,
óvd,
szeresd,
mint a fényeket;

a csendet rajta hagyd,
kisedeként játsszon,
szülessen benned is
Karácsony!

***

Lektorálta: Kutasi Horváth Katalin

---

*A Verslista honlapja:
<http://portal.verslista.hu>*

---

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

---

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

---

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
